

Čís. 14659.**Exekuce na požární náhradu.**

Neprokázal-li vymáhající věřitel v exekučním návrhu předpoklady § 290 čís. 2 ex. ř., za kterých požární náhrada není z exekuce vyňata, lze exekuci na tuto náhradu povolit jen s výhradou, že požární náhrady nemusí podle stanov býti použito ke znovuzřízení budovy nebo k doplnění jejího příslušenství.

(Rozh. ze dne 31. října 1935, R I 900/35.)

Opačně: sb. n. s. čís. 5521, 5523, 5547.

První soud povolil bez jakékoliv výhrady exekuci na požární náhradu, ač vymáhající věřitel neprokázal v návrhu, že jsou tu předpoklady § 290 čís. 2 ex. ř., za kterých není požární náhrada vyňata z exekuce. Rekursní soud pro tento nedostatek návrh zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, avšak s výhradou, že se exekuce povoluje jen potud, pokud nemusí býti požární náhrady použito ke znovuzřízení budovy nebo k doplnění jejího příslušenství.

Důvody :

Podle § 290 čís. 2 ex. ř. jest exekuce na požární náhradu přípustná, pokud nemusí býti použito náhrady té ke znovuzřízení budovy nebo k doplnění jejího příslušenství. Nelze tedy exekuci na požární náhradu povolit bez výhrady, když vymáhající věřitel v exekučním návrhu neprokázal (§§ 54 a 55 ex. ř.), že jsou tu předpoklady § 290 čís. 2 ex. ř., za kterých není požární náhrada z exekuce vyňata. Není však překážky, aby v takovém případě byla exekuce na náhradní nárok povolena s výhradou, že požární náhrady nemusí podle stanov býti použito ke znovuzřízení budovy nebo k doplnění jejího příslušenství. Tím jsou částky majetku dlužníkovy, na které má býti sáhnuto, podle § 63 čís. 4 ex. ř. dostatečně označeny, pohledávka je zabavena jen potud, pokud není z exekuce vyňata, a práva ostatních účastníků zůstanou nedotčena. Bude pak na vymáhajícím věřiteli, aby při vymáhání pohledávky na poddlužníku, po případě při rozvrhu náhrady k soudu složené prokázal, zda a pokud mu na ni nárok přísluší.

Čís. 14660.

Náhrady podle § 1037, 1041 obč. zák. se nemůže domáhati na obci podnikatel, který provedl dílo bez platného usnesení obce.

(Rozh. ze dne 31. října 1935, R I 1057/35.)

Žalující firma přednesla, že ve schůzi obecního zastupitelstva žalované obce bylo usneseno, aby byl zřízen gravitační vodovod pro užitkovou i pitnou vodu podle projektu, schváleného jak zemským úřadem,

tak i při vodoprávním řízení. Na základě tohoto usnesení byly pak na žádost žalované provedeny žalobkyní předběžné práce ke stavbě vodovodu. Na to žalovaná vypsala soutěž na stavbu vodovodu a po příslušném úředním řízení zadala usnesením svého obecního zastupitelstva stavbu vodovodu žalobkyni, a nadřízené úřady, to jest zemský úřad, ministerstvo zemědělství a ministerstvo zdravotnictví žalobkyni jako podnikatele předmětné stavby schválily; žalované byla také poskytnuta na stavbu subvence ve výši asi 45% stavebního nákladu; žalující strana složila předepsané vadium, které jí dosud žalovanou stranou vráceno nebylo. K zahájení stavby byla pak žalující strana vyzvána zástupcem zemského úřadu a se stavbou vodojemu a přívodního řádu započato bylo za přítomnosti zástupců žalované strany a úředního správce. Proti usnesení obecního zastupitelstva o zadání předmětné stavby byla podána některými občany stížnost; o podání této stížnosti dozvěděla se však žalující teprve, kdy byly práce, za něž se žalobou požaduje náhrada, již skončeny a přerušeny pro nastalé zimní období. Až do té doby konala žalovaná také řádně splátky na práce, a odepřela teprve koncem roku 1932 po změně v obecní správě další splátky, takže žalující strana od té doby v pracích těch nepokračovala. Žalující postavila straně žalované přívodní řád vodovodu a dodala k tomu potřebný materiál, a na tyto práce předložila účet ze dne 20. října 1932, který byl upraven zemským úřadem v Praze na částku 120.737 Kč 30 h; dále provedla žalující firma žalované obci stavbu pozemního vodovodu s dodáním potřebného materiálu a za tyto práce účtovala dne 1. prosince 1932 ujednaný paušální obnos 35.053 Kč 80 h, který byl přezkoušen zemským úřadem v Praze a uznán v téže výši. Účty ty přijala strana žalovaná bez námitek, ale nezaplatila zažalovaný zbytek. Žalující opírá žalobu též o předpis § 1037 obč. zák., ježto provedla věc na svůj náklad k zřejmému převládajícímu prospěchu žalované; řádný provoz vodovodu je totiž zabezpečen, voda podle provedených zkoušek je bakteriologicky zcela bezvadná a v žalované obci je naléhavá potřeba řádného vodovodu. I podle ustanovení § 1042 má žalující právo žádati na straně žalované zaplacení zažalované částky, ježto učinila za stranu žalovanou náklad, který tato podle zákona by měla učiniti sama. Ostatně žalovaná strana by byla provedenými pracemi zcela bezdůvodně obohacena (§ 1041 obec. zák. obč.). **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d**, vyhradiv svému usnesení právní moc, zrušil rozsudek prvního soudu a uložil mu nové jednání a rozhodnutí.

N e j v ý š š í s o u d uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y :

Názor odvolacího soudu, že se nemůže zabývatí otázkou, zda žalobní nárok je smluvně založen, není správný. Vždyť tento důvod žalobce v žalobě uplatňoval v první řadě jako základ žalobního nároku a též ve svém odvolání i v podaném odvolacím sdělení uplatnil, že jeho nárok je odůvodněn na základě učiněné smlouvy. Proto se měl odvolací soud zabývatí touto otázkou, avšak to nemění nic na věci samé. Jeť správný právní názor soudu první stolice, že k tvrzené smlouvě o dílo nedošlo,

poněvadž usnesení obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 22. května 1932 bylo výměrem okresního úřadu v T. ze dne 5. listopadu 1932 zrušeno. Výměr tento ovšem nebyl vydán proto, aby byla vůbec zamezena stavba vodovodu obecním zastupitelstvem v zásadě platně již dne 21. ledna 1931 usnesená a nadřízenými úřady schválená, ani proto, že by shledáno bylo závadným, že k provedení těchto prací byla vyhlédnuta žalující firma, nýbrž byl vydán jenom jako důsledek toho, že bylo pro nedostatek náležitostí § 10 zák. čís. 329/21, resp. § 19 odst. 4 zák. čís. 169/30 zrušeno předchozí obecní usnesení ze dne 1. května 1932 o zaopatření výpůjčky pro tento vodovod. Shora uvedený výměr okresního úřadu tedy podle skutečné povahy znamenal vlastně jen sistování zadávacího usnesení ze dne 22. května 1932, jehož provedení mělo býti odloženo až do doby, kdy bude podle zákonných předpisů opatřena peněžní úhrada. Na to bylo pravoplatným výměrem okresního úřadu v T. ze dne 11. května 1933 čís. 27126 žalované obci z moci dozorcí nařízeno, aby podala žádost za schválení zápůjčky na dostavbu vodovodu a dostavbu tu aby v hospodářském zájmu obce provedla. Řádným opatřením této zápůjčky a zařazením úhrady do obecního rozpočtu odpadne překážka, jež stojí v cestě platnosti usnesení ze dne 22. května 1932. Jakmile bude vyhověno předpisům zák. čís. 329/21 a čís. 169/30, bude usnesení obecního zastupitelstva ze dne 22. května 1932 konvalidováno. To se však dosud nestalo. Tvzení rekursu, že obecní zastupitelstvo bylo rozpuštěno a že byla dosazena do obce správní komise, aby shora uvedené příkazy nadřízených úřadů provedla, je nepřipustnou novotou a kromě toho by ani tento nový přednes nedostačoval k vyhovění žalobě, poněvadž není tvrzeno, že správní komise se o opatření výpůjčky a zařazení úhrady do rozpočtu již skutečně postarala. Pokud tedy žaloba je opřena o uzavřenou smlouvu o dílo, je předčasná. Nárok žalující firmy nelze však opřít ani o ustanovení §§ 1037 a 1041 obč. zák. Neboť nelze přejítí zákonné předpisy, směřující podle § 867 obč. zák. k ochraně obcí, zejména pak ustanovení § 10 zák. čís. 329/21 a § 19 zák. čís. 169/30, kterými mají býti obce chráněny před finanční újmou. Prohlašují-li shora uvedené zákony usnesení obecních zastupitelstev o vydání, jehož úhrada není zabezpečena, za neplatné, bylo by zřejmým obcházením zákona, kdyby se bez platného usnesení obce nějaké dílo provedlo a pak měla býti za jeho provedení přisouzena náhrada podle § 1037 nebo § 1041 obč. zák. bez ohledu na to, že není zde řádné úhrady. Účel shora uvedených zákonů, totiž ochrana obecního hospodářství, vylučuje, aby třetí osoby podle § 1037 obč. zák. nebo § 1041 obč. zák. oklikou dosáhly toho, čemu má býti zabráněno oněmi předpisy (srov. též rozh. čís. 7867 a 11559 sb. n. s.). Není proto třeba doplnění, které odvolací soud považuje za potřebné.

Čís. 14661.

Berní exekuce.

O odkladu berní exekuce rozhoduje úřad exekuční i tehdy, jestliže byl odpor proti berní exekuci uplatněn u soudu žalobou podle druhého odstavce § 357 zák. čís. 76/27 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 31. října 1935, R I 1091/35.)